

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520200561
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2020:1520200561.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: M. P., nar. XX.XX.XXXX a A. P., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matky - C. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom J. 6, Q., toho času bývajúca na adrese: G. F. 5, Q., a otca - A. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, B., zastúpený - JUDr. Marta Urbánková, advokátka, so sídlom Šafárikovo námestie č. 2, Bratislava, v konaní na návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd **n a r i a d' u j e** neodkladné opatrenie tohto znenia:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi: M. P., nar. XX.XX.XXXX a A. P., nar. XX.XX.XXXX každý párný kalendárny týždeň v mesiaci vždy od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu styku otca k maloletej M. a A. vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 20P/15/2020. Otec si maloleté deti prevezme v mieste ich bydliska a po ukončení styku ich odovzdá matke v mieste ich bydliska.

Matka **j e p o v i n n á** maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 29.01.2020, doručeným tunajšiemu dňa 30.01.2020, žiada otec súd, aby upravil jeho styk a maloletými deťmi P.: M., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX každý párný víkend v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele 17:00 hod., každý nepárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., v čase Vianoc každý párný rok dňa 24.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod a každý nepárny rok dňa 25.12. od 10.00 hod. do 18.00 hod., každý nepárny rok na Veľkonočný piatok od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný rok na Veľkonočný pondelok od 10.00 hod. do 18.00 hod., každý párný rok v dňoch od 31.12 od 8.30 hod do 1.1. do 18.00 hod., polovicu letných prázdnin každého kalendárneho roka v trvaní 31 dní v termínoch vopred odsúhlasených rodičmi najneskôr do 15.6. daného kalendárneho roka, počnúc rokom 2020 s tým, že otec si maloleté deti prevezme v predchádzajúci deň o 17.00 hod do 18.00 hod posledného dňa (vrátane toho dňa), kedy ich odovzdá matke. Otec má právo počas letných prázdnin na dovolenku s deťmi v jednom termíne nepretržite počas 14 dní. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom včas a riadne pripraviť a tomuto odovzdať. Zároveň sa otec tým istým podaním domáha aj nariadenia neodkladného opatrenia totožného znenia ako návrhom vo veci samej.

2. Tunajší súd uznesením č. k. 20P 15/2020-41 zo dňa 05.02.2020 vylúčil časť návrhu otca, ktorou sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia na samostatné konanie, ktoré vedie pod sp. zn. 20P 20/2020.

3. Otec návrh odôvodnil tým, že tunajší súd rozsudkom zo dňa 10.12.2015 č. k. 22P/111/2015-59 schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa maloleté deti P. zverili do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať mesačne na výživu maloletej M. sumou 160,- eur a na maloletého A. sumou 140,- eur, jeho styk s deťmi upravený nebol. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podáva na základe nových závažných skutočností. Od schválenia rodičovskej dohody bol rodičmi ústne dohodnutý styk v pravidelných intervaloch, minimálne každý víkend i počas týždňa. Zmeny nastali, keď matka začala bývať v spoločnej domácnosti so svojim terajším partnerom a už tri mesiace mu neumožňuje styk s deťmi. Raz mu odovzdala iba maloletého syna, ale maloletú dcéru mu odmieta dať. Neodovzdanie detí dôvodí tým, že sa im nechce, sú choré a pod. Jej tvrdenia sú nepravdivé, nakoľko s deťmi má otec veľmi dobrý vzťah, pravidelne ich brával na dovolenky, čo sa im páčilo. Otec má za to, že matkin priateľ vyvíja na ňu tlak za účelom dosiahnutia, aby sa otec nemohol sťahovať s deťmi a vychovávali by ich iba oni a matkin priateľ by nahradil otca. Matka podala na otca aj trestné oznámenie za prečin nebezpečného vyhrážania, kde uviedla samé klamstvá. V novembri 2019 okolo 18.00 hod. pri odovzdávaní detí mu nedovolila navštíviť aj dcéru. Telefonický kontakt otec na deti nemá, lebo majú nové čísla i keď im mobilné zariadenie kúpil on. Matka povedala, že mu nebude deti odovzdávať a neumožní mu s nimi telefonovať. Trvala na tom že krstní rodičia detí budú len z jej strany a nie aj zo strany otca. Keď ju požiadal, nech si to premyslí, do rozhovoru sa agresívnym spôsobom zapojil jej partner U. Q. a začal na otca kričať, že otec rozkazovať nebude. Opäť dňa 06.12.2019 mu mal byť odovzdaný iba syn, ktorého prišla odovzdať stará matka zo strany matky, ktorá na jeho prosbu, že by rád videl aj dcéru, začala byť agresívna a začala ho kopať do rozkroku. Celú túto situáciu videl aj maloletý A., ktorý sa rozplakal. Obe deti chodia toho času do kostola, aj otec išiel na omšu, aby ich videl, keď ho však uvidela stará matka, zavolała políciu, i keď k hádke nedošlo. Otec je veľmi citlivý, až úzkostlivo starostlivý, chce mať všetky informácie o svojich deťoch, ako to bolo zaužívané. Matka s partnerom často tak vyhrotila situáciu, že otec je pod veľkým psychickým stresom. Matka na neho podala trestné oznámenie z dôvodu, aby bol neskôr ukrátený na svojich právach ohľadne styku s maloletými deťmi. Očierňuje ho na verejnosti, ale aj pred deťmi, ktoré sú z toho zmätené a smutné. Počas vianočných sviatkov otec nemal možnosť odovzdať im ani darčeky, čo zle vplývalo na psychiku jeho i detí. Vzťah otca s maloletými bol vždy bezproblémový a vychádzali spolu výborne. Snažil sa im vždy zabezpečiť všetko, čo potrebovali, veľa času trávili spolu. Matka i jej rodina mu zámerné bránenia vídať deti, stále na neho útočia. Otec sa obáva, že prostredie, v ktorom momentálne vyrastajú, ich negatívne ovplyvňuje. Otec nemá možnosť sa s nimi stretnúť a situáciu im vysvetliť. Vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že je splnená podmienka odôvodnenej potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov a v danom prípade je aj reálny predpoklad, že môže byť a aj je ohrozené jeho právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť o jeho maloleté deti, a že mu nie je umožnené udržiavať pravidelný, rovnocenný a rovnoprávny osobný styk s nimi. Napriek jeho maximálnemu úsiliu o kontakt s deťmi ich už dlhší čas nevidel. Ak tento stav, bude pretrvávať naďalej, môže to vážne aj natrvalo narušiť ich vzťah. Na základe uvedených skutočností žiada nariadiť neodkladné opatrenie v zmysle ním žiadaného petitu, lebo je v záujme maloletých detí, aby boli so svojím otcom a aby nestrácali fyzický kontakt s ním, kým budú upravené pomery k maloletým deťom. Deti sú vo veku, keď prítomnosť otca potrebujú. Pokým mu matka deti pravidelne odovzdávala, nebol žiadny problém. Deti sa tešili na stretnutia s ním a veľmi rady chodievali na spoločné dovolenky.

4. K návrhu boli pripojené tieto písomnosti: plnomocenstvo na zastupovanie otca maloletých detí zo dňa 07.01.2020; rodný list maloletého dieťaťa: M. P., nar. XX.XX.XXXX; rodný list maloletého dieťaťa: A. P., nar. XX.XX.XXXX; rozsudok tunajšieho súdu č. k. XXP 111/2015-59 zo dňa 10.12.2015.

5. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu je známe, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 22P 111/2015-59 zo dňa 10.12.2015 /právoplatným a vykonateľným dňa 08.03.2016/, súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky, zastupovať a spravovať majetok maloletých budú obaja rodičia a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej M. sumou 160,- eur mesačne a na výživu maloletého A. sumou 140,- eur mesačne.

6. Ďalej bolo zistené, že pod sp. zn. 20P 15/2020 je vedené konanie na návrh otca o úpravu styku k maloletým deťom, ktoré nebolo doposiaľ skončené.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/ pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

16. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

17. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

18. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

19. Základom pre nariadenie neodkladného opatrenia je absencia vážnejších pochybností o jeho dôvodnosti. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

20. Súd dáva do pozornosti, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania, a tieto musia byť osvedčené.

21. Súd konštatuje, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, deti sú v zmysle súdom schválenej rodičovskej dohody v osobnej starostlivosti matky, styk otca s deťmi súdom upravený nebol, doposiaľ sa realizoval na základe dohody rodičov, cca tri mesiace sa nerealizuje a rodičia sa o úprave styku nevedia dohodnúť.

22. V predmetnej veci treba upriamiť pozornosť na skutočný záujem maloletých detí. Styk otca s deťmi sa prestal realizovať, otec s nimi nemá žiadny kontakt, medzi rodičmi pretrvávajú konfliktné postoje, rodičia nie sú schopní dohodnúť sa ohľadne styku, preto existuje v danom prípade obava, že dochádza k ohrozovaniu záujmu maloletých detí a súd je povinný poskytnúť im tú najvyššiu ochranu, a to i na úkor ich rodičov. Aktuálny stav nie je jednoznačne v záujme maloletých detí, a teda sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Dočasná úprava styku otca s deťmi je v súlade s najlepším záujmom obidvoch detí pri zachovaní práv a oprávnených záujmov tak maloletých detí, ako aj ich rodičov. Súd chrániac záujmy detí z dôvodu hrozby vzájomného sa odcudzenia s otcom, ako aj z dôvodu, že deti sú účastné na rodičovských konfliktoch, upravil dočasne styk otca s maloletými tak, ako je uvedené vo výroku tohoto rozhodnutia.

23. Súd apeluje na obidvoch rodičov, aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mali na zreteli záujem ich maloletých detí, aby vzájomnou komunikáciou (vecnou a konštruktívnou) a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie v rodine. Zlé nie je len to, keď sú v rodine konflikty a hádky. Traumy dieťaťa vznikajú v rodinách, kde sú nezdravé a nefunkčné vzťahy. Rodičia si musia uvedomiť, že ako partneri síce zlyhali, ale nemali by zlyhať ako rodičia. Len rodičia sú zodpovední za to, čo zo svojich detí vychovávajú a aký vzor im prezentujú. Osud svojich detí majú v rukách len a len rodičia a nie súdy či iné štátne orgány - len rodičia môžu dieťaťu ukázať, ako fungujú vo svete pozitívne vzory, ako sa slušne komunikuje, ako sa slušne navzájom k sebe správať a konštruktívne riešiť konflikty.

24. Súd v predmetnej veci poukazuje na čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Treba zdôrazniť, že rodič má právo sa s dieťaťom stýkať, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť. V Dohovore o právach dieťaťa v čl. 18 ods. 1 je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Pri rozhodovaní o úprave styku by súd nemal ignorovať ani záujmy dieťaťa, ale ani opodstatnené pracovné, či iné povinnosti rodičov. Rodičia maloletých detí by sa v ich záujme mali dohodnúť predovšetkým na úprave styku rodiča, ktorému tieto nie sú zverené do starostlivosti. Až následne, ak takáto dohoda nie je možná, upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom súd, pričom je povinný prihliadnuť predovšetkým na záujem maloletých detí, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia.

25. Súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie nie je rozhodnutie vo veci samej, pričom neodkladným opatrením sa v krátkom čase (bez realizácie dokazovania) upravujú vzájomné práva povinnosti na nevyhnutný čas. Inak povedané - rozhodnutie o neodkladnom opatrení nemôže nahrádzať rozhodnutie vo veci samej a upravovať styk do takých podrobností, ako sa navrhuje vo veci samej, nakoľko by sa tým nahradilo rozhodnutie vo veci samej, čo je neprípustné. Neodkladné opatrenie slúži iba na nevyhnutný čas v obmedzenom rozsahu. Preto súd v tejto súvislosti má za to, že nariadené neodkladné opatrenie, ktorým otcovi dočasne umožnil stretávať sa s maloletými, je dostatočnou zárukou na realizáciu ich styku a je v záujme maloletých, bez narušenia pocitu domova a istoty, ako aj v súlade s rešpektovaním práva na styk maloletého dieťaťa s druhým rodičom - otcom. Súd apeluje na rodičov, aby začali spolu konštruktívne komunikovať a dohodli sa na styku otca s deťmi, nakoľko pri ich viaznucej komunikácii sa práve maloleté deti stanú „nástrojom“ pre ich vzájomný „boj“, z ktorého potom vyplynú vyhrotené situácie

negatívne vplývajúce na obe deti. Súd dáva do pozornosti, že partner matky nemá rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom a nemá zasahovať do styku otca sa deťmi. Neodkladným opatrením súd upraví styk rodiča, ktorému druhý rodič neumožňuje styk s dieťaťom v rozsahu, aby nedošlo k odcudzeniu dieťaťa a rodiča, v rozsahu primeranom dennému režimu dieťaťa a jeho rodičov. Takúto mieru kontaktu otec s maloletými v zmysle petitu rozhodnutia bude mať zabezpečenú. Keď navyše v zmysle návrhu otec doposiaľ realizoval s maloletými víkendový styk, a to do času, kým nedošlo k eskalácii konfliktu medzi rodičmi.

26. V danej veci boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. S ohľadom na obsah otcou podaného návrhu vznikla potreba dočasne zastabilizovať jeho styk s maloletými deťmi nariadením neodkladného opatrenia, keďže styk sa nerealizuje, avšak nie v takej miere, akú si predstavuje otec. Súdom upravený styk je v takom rozsahu, aby nedošlo k odcudzeniu otca s deťmi a zároveň je v takej miere, aby si mohli budovať vzájomný vzťah. Úprava styku v rozsahu, v akom sa ho domáha otec, by zodpovedala meritórnemu rozhodnutiu, ktoré si vyžaduje obširne dokazovanie presahujúce rámec dokazovania v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

27. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zák. č. 233/1995 Z.z. O súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 a nasl. CMP.